

Ба Шӯрои диссертациони
6D.KOA-012 назди Донишгоҳи давлатии
тиҷорати Тоҷикистон (Ҷумҳурии Тоҷикистон,
734061, ш. Душанбе, кӯчаи Деҳотӣ, ½)

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Мирзоалиев Абдурашид Абдунабиевич дар мавзӯи «Идоракунии рушди иқтисодии кадрӣ савдои чакана дар шароити ташаккули иқтисоди рақамӣ: назария, методология ва амалия», барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.12 – Иқтисодиёти меҳнат

Мушкилоти мутобиқсозии давлат, шахрвандон, созмонҳо ба воқеияти иқтисоди рақамии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҷаҳон як қатор вазифаҳоро ошкор мекунанд, ки омӯзиш ва ҷустуҷӯи роҳҳои ҳалли онро талаб мекунанд. Натиҷаҳои иқтисоди рақамӣ вобаста ба мавзӯи он метавонад гуногун бошад: барои давлат ин тақмили қонунгузорӣ ва назорати татбиқи он мебошад; барои шахрвандон – мавҷудият, эътимоднокии иттилоот, инчунин мавҷудияти молу хизматрасониҳои дорой сифати мувофиқ; барои корхонаҳо - таҳкими афзалиятҳои рақобатӣ бо истифодаи технологияҳои иттилоотӣ; барои навоароне, ки ғояҳои иқтисоди рақамиро таблиғ мекунанд – татбиқи қарорҳои IT дар амал ва ғайра. Идоракунии равандҳои дар ташкилотҳо амалишаванда инчунин таҷдиди назарро барои рақамикунонии равандҳои бизнес ва «ҷой кардани» корхонаҳо дар муҳити рақамии иқтисодӣ хеле муҳим аст. Рақамикунонии соҳаи идоракунии кадрҳо аз нав дида баромадани вазифаҳои системаи идоракунии кадрҳоро бо мақсади таҳия ва татбиқи воситаҳои нав дар соҳаи кадрҳо талаб мекунанд, ки имкон медиҳад, ки системаи идоракунии кадрҳо рақамӣ карда шавад.

Дар шароити рақамисозии ҷомеа, малакаҳои рақамӣ ва салоҳиятҳои рақамӣ, ки асоси онҳо саводнокии иттилоотӣ мебошанд: қобилияти кор кардан дар системаҳои ҷустуҷӯӣ, дониши операторони ҷустуҷӯ, қобилияти зуд пайдо кардани иттилооти зарурӣ дар манбаъҳои

бонуфуз; маҳорати ҷамъоварии маълумоти дахлдор ва гузаронидани тадқиқот дар асоси миқдори зиёди маълумоти рақамӣ.

Дар автореферат хусусиятҳои хоси рушди иқтисодии кадрӣ савдои чакана дар шароити иқтисоди рақамӣ муайян карда шудааст. Ҳангоми таҳқиқи муаллифи диссертатсия ошкор намудааст, ки ба қатори хусусиятҳои хоси рушди иқтисодии кадрӣ савдои чакана инҳо дохил намудан муҳим аст: навсозии пойгоҳҳои техникий савдои чакана, афзоиши низоми фардӣ талабот тариқи каналҳои электронӣ, ташкили платформаҳои рақамӣ савдо, тағйирёбии низоми пешниҳоди хизматрасонии савдо ба аҳоли ва дигар иштирокчиёни раванд, ташкили базаҳои логистикӣ хизматрасониҳои савдо тариқи шабакаҳои яклухт ва чаканаи маҳсулот. Равандҳои рақамикунонии савдо бо истифодаи васеи зеҳни сунӣ ва иқтисодии кадрӣ таҳасусманд, тақия намуда собит карда шудааст, ки ба хусусиятҳои ташкилӣ, идоракунӣ, назоратӣ, таҳлилию баҳодихӣ алоқаманд мебошанд.

Дар айни замон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мушкилоте ба миён омадааст, ки бо ҷалб кардан ва нигоҳ доштани иқтисодии кадрӣ дар савдои чакана алоқаманданд. Нигоҳдории кадрҳо ғайриимкон гардидааст ва дар рӯи кор мутахассисони соҳавӣ ангуштшуморанд. Ба ин муносибат дар таҳқиқот як қатор ҷиҳатҳои системаи идоракунӣ кадрҳои ташкилотҳои савдо, ки ҳалли онҳо барои мувозинати бозори меҳнат дар савдои чакана имкониятҳои воқеӣ медиҳад, кайд карда шудааст. Ташаккули низоми идоракунӣ аз инҳо иборатаст: интиҳоб ва қабули кормандон, истифодаи системаи аутсорсинг, болоравӣ дар маснади касбӣ, нигоҳ доштани кадрҳо, кам кардани ҷойивазкунии кадрҳо ва ҳавасмандгардонӣ ба кор. Дар баробари ин ба усулҳои нави баҳодихӣ ҳосилнокии меҳнат диққати махсус дода мешавад, ки ин имкон медиҳад, ки эҳтиёҷоти корхонаҳо ба кадрҳои асосӣ ба таври воқеӣ баҳо дода шавад. Ба ҷои параметри анъанавӣ — ҷойивазкунии ҳар як

коркун дар давраи муқарраршуда чунин нишондиҳандаҳо, ба монанди шумораи чекҳо, шумораи амалиётҳо, ки бо вақти кор-соат алоқаманд мебошанд, истифода бурда мешавад.

Автореферати диссертатсия тибқи талаботи муқарраргардида барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои иқтисодӣ таҳия гардида, мазмуни асосии таҳқиқотро инъикос мекунад ва дар он натиҷаҳои илмии асоснокгардида шарҳи пурраи худро ёфтаанд.

Умуман, муаллиф таҳқиқоти илмиро бо риояи тамоми талаботҳои иҷроиши он ба итмом расонидааст, ки он дорои аҳамияти илмию амалӣ мебошад.

Ҳамзамон зикр намудан ба маврид аст, ки дар автореферат новобаста ба ҷиҳатҳои мусбӣ, баъзе камбудҳои баҳсталаб низ ба ҷашм мерасанд:

1. Дар автореферат омилҳои ташаккулдиҳандаи иқтисодии кадрӣ дар расми 4 нишон дода шудааст, вале муфассал ин омилҳо шарҳ дода нашудааст;

2. Дар автореферат усулҳои арзёбии сифати иқтисодии кадрӣ савдои чакана баррасӣ шудаанд, аммо мушаххас истифодаи ин усулҳо дар мисоли савдои чакана нишон дода нашудааст;

3. Аз ҷониби муаллиф самтҳои асосии рушди иқтисодии кадрӣ савдои чакана дар шароити рақамикунонӣ пешниҳод гардидааст, аммо дар автореферат пурра тавзеҳ дода нашудааст.

Аммо, норасоии пешниҳодшуда характери тавсиявӣ дошта ба аҳамияти илмӣ таҳқиқот таъсири назаррас надоранд ва эътибори онро паст намекунад.

Умуман, диссертатсияи Мирзоалиев Абдурашид Абдунабиевич дар мавзӯи «Идоракунии рушди иқтисодии кадрӣ савдои чакана дар шароити ташаккули иқтисодии рақамӣ: назария, методология ва амалия», кори илмӣ пурра ба анҷом расонидашуда ҳисобида шуда, дар асоси талаботи илмӣ- назариявӣ ва амалияи муосир анҷом ёфтааст ва ба

талаботҳои КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ
барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси
08.00.12 – Иқтисодиёти меҳнат муносиб мебошад.

Тақриздиханда

д.и.и., профессор, профессори кафедраи
идоракунии давлати ва маҳаллии
Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва
Соҳибкории Тоҷикистон

 Ҷӯрабоев Ғ. Ҷ.

Имзои Ғ. Ҷӯрабоевро тасдиқ мекунам
Сардори шуъбаи кадрҳо ва корҳои
махсуси Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ
ва соҳибкории Тоҷикистон

 Ҷӯраев Ш.Н.

734055, Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш. Душанбе, хиёбони Борбад,
48/5 Тел.: (+992 37) 234-88-02
Почтаи электронӣ: ips_dsx@mail.ru